

DÉLMAGYARORSZÁG

SZEGED VÁROS ÉS A SZEGEDI JÁRÁS DOLGOZÓINAK LAPJA

XII. évfolyam, 218. szám

Ára: 50 fillér

Szombat, 1956. szeptember 15.

A betakarítás és a vetés

(Cs. J.) Az elmúlt gazdasági év még a legtapszaltabb gazdák számára is igen komoly iskola volt. Bizonyosodott ismét, hogy az őszi gabona termeléshez nemcsak szereznie kell — mint ahogy ezt még ma is sokan mondják —, hanem okvetlenül szükséges a legkorábbi vetés. Azoknak az egyéni gazdáknak, termelőszövetkezeteknek, akik tavaly már szeptemberben, októberben elvetették, a rossz időjárás ellenére is jó közepes gabonatermésük lett a nyáron. Ahol viszont sajájt hibából, vagy a sok eső miatt kifutottak az időből a vetéssel, a terület jó részén tönkrement, kifagyott a termés. Emiatt az elmúlt tavaszra a szegedi járás területén is több ezer hold őszi kalászosot kellett kiszántani, s a lehetőségek szerint a kiesést tavaszi kapásveteményekkel pótolni.

Hasznosítanunk kell azt a drága »tandiját«, melyet ezekért a tanulásért fizettünk az idén. Most már benne vagyunk az időben, vessünk tehát mindenütt a már szabaddá tett földre. Ezzel egy időben teljes erővel folytassuk a kukoricatörést, a napraforgó betakarítást, a cukorrépa-, burgonyaszedést is, hogy a traktorok szünet nélkül szánthassanak, a lehetőségekhez képest, váltott műszakban. Semmi biztosítékunk sincs arra, hogy nem lesz ismét olyan esős ősztünk, mint tavaly volt.

A sokféle őszi feladat közepette különösen termelőszövetkezeteinkben fennáll annak a veszélye, hogy kapkodás, szervezetlenség üti fel a fejét, s ebből komoly károk származhatnak. Ezek elkerülése végett okvetlenül szükséges, hogy termelőszövetkezeteink vezetői még ezekben a napokban, az őszi munkák időre való elvégzésére jó kampány-terveket készítsenek. Ezekben a tervekben számba kell venni a rendelkezésre álló erőket, s az elvégzendő feladatokat, s meghatározni az időt, hogy a különböző munkacsapatok mikor, hol, mit csinálnak. Ugyancsak fontos, hogy ezeket a feladatokat jól ismerjük már előre a gépállományok vezetői is, mert teljesítésük nem kis mértékben múlik a gépállományok dolgozóin is. Ezzel elkerülhetjük a gépállomány és a szövetkezet közötti súrlódásokat, s rendjén, szervezeten haladhat a munka.

A legfontosabb tennivalóink közé tartozik most az őszi kalászosok vetőmagjainak tökéletes előkészítése is. Az idei esős tavasz és a nyár elején igen nagy befolyással volt a gabonavetőmagok minőségére. Az eddigi próbacíráztatások tapasztalatai azt mutatják, hogy a búza a rozs, de különösen az őszi árpa csírázóképesége a legtöbb helyen nem kielégítő. Az ilyen magot veték lenne a földbe tenni. Fontos tehát, hogy minden termelő, mielőtt a vetéshez kezdene, feltétlenül végezzen csírázási próbát. Ha gyenge a csírázási eredmény, ki kell cserélni a magot. A végső esetben, ha cserére nem lenne mód, a szakosnál többet kell elvetnünk.

A másik igen fontos dolog a vetőmag tisztítása és csávázása. A csávázást a múlt évben nagyon sok Szeged környéki községben elhanyagolták. Ennek az lett a következménye, hogy az idei gabonatermésünknek mintegy 20 százaléka volt erősen fertőzött kőszóggal, s ez nagyon lerontotta a gabona minőségét és csökkentette a terméseredményeket is. Tanácsaink és a községi mezőgazdászok feladata most, hogy mindenütt, ahol csak szükségét látják ennek, a csávázáshoz legjobban megfelelő vegyi anyaggal az egyéni gazdák, s a termelőszövetkezetek számára egyaránt csávázási bemutatót tartassanak. A tavalyi tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy ahol nem mulasztották el ugyan a csávázást, de mert nem megfelelő anyagokkal, s módszerekkel csáváztak, a csávázás eredménytelen lett. A helyes módszerek gyakorlati ismertetése után a községi mezőgazdászok megkövetelhetik, s meg is kell követelniük, a helyes módszerek alkalmazását.

Jövő esztendői gabonatermésünk sorsa nem kis mértékben azon múlik: hogyan, milyen talajba vetettünk. Ha jól gazdálkodunk az idővel — ehhez minden feltétel megvan — az összes bevetésre váró földjeinket a legfejlettebb agrotechnika szabályainak megfelelően el tudjuk végezni a vetést. Az a követelmény többek között, hogy jól megszántott, ülepített, morzsalékos talajba kerüljön a mag. Arra viszont nem lesz, sőt már sincs elegendő idő, hogy megvárjuk a most még talpon lévő kukoricák földjeinek szántás után való természetes megülepedését. Ne sajnáljuk hát gabonaföldjeinktől a hengert, a simítót, a fogást.

Azért, hogy Szeged és a járás dolgozó parasztsága, a termelőszövetkezetek minden őszi feladattal időben és jól elkészülhessenek, a tanácsok, s a községi, illetve kerületi pártszervezetek mellett igen sokat tehetnek és kell is tenniük a mezőgazdasági állandó bizottságoknak és a termelési bizottságoknak is. A termelési és az állandó bizottságok tagjainak módjuk van ahhoz, hogy gazdagfűléken, vagy akár esti beszélgetések alkalmával is hasznos tanácsokat, s jó módszereket adjanak gazdátársaiknak a vetéshez.

Különös figyelemmel kell lenni most a betakarítás és a vetés idején az igazsora megelőzésére is. Számos tapasztalat van ugyanis arról, hogy nagyon sok ló-tartó egyéni gazda rendszeresen traktorral szántatja saját földjét, ugyanakkor fogata 300, sőt 400 forintért fogattal nem rendelkező kispasztoroknak szánt. Az ilyen esetek megelőzése érdekében fontos, hogy gépállományaink az őszi szántási szerződések kötésekora a termelőszövetkezetek után elsősorban az igaztervvel nem rendelkező gazdáktól vállaljanak munkát. Ezzel elejét vehetjük annak a hibának, hogy a néhány holdas kis-és szegényparasztok zöme elkészen a vetéssel.

Százféle munkánk, gondunk feladatunk van most, s hogy mindent sikeresen a legjobb tudásunkkal végezzünk el, országunk, népünk kívánja a mezőgazdaság dolgozóitól, s kívánja második öt éves tervünk teljesítése, egyre szépvülő jövőnk is. Ez pedig minden fáradtságot megér.

Vetik az őszi kalászosokat

a kiskundorozsmai József Attila

Tsz-ben

A kiskundorozsmai József Attila Termelőszövetkezet tagjai jól felkészültek az őszi vetésre. A Dorozsmai Gépállomás szorgalmas traktoristáinak segítségével földjeik legnagyobb részén már befejezték az őszi vetésmentést, s már a vetést is megkezdték. A hét első napjaiban elvetettek 8 hold rozst és 5 hold takarmány-keveréket, s

rövidesen földbe teszik az őszi őrpet is. A József Attila Tsz derék tagjaitól nagyon sok egyéni dolgozó paraszt példát vehet, mert mint a jelenlegi tapasztalatok mutatják, a szegedi járás különben igen szorgalmas egyéni parasztsága most, kissé lemaradt a szövetkezetek mögött az őszi vetési munkák végzésével.

Uj üvegházak építését kezdték meg

a Felszabadulás Termelőszövetkezetben

A baktói Felszabadulás Termelőszövetkezet Algóyi út melletti gazdaságában (volt Alkotmány Tsz) hozzá kezdtek a napokban egy 272 négyzetméter nagyságú területen fekvő 3 üvegházból és egy kezelőházból álló kertészeti primőr termelési kísérletek kezdődtek. Megépítéséhez. Az előzetes tervek szerint az üvegházak felépítése mintegy 250 ezer forintjába kerül a szövetkezet tagságának. A tervek végrehajtásához

jelentős összegű állami hitelt is kaptak, azonban az építkezés költségeinek jelentős részét saját erejükből fedezik. Az építkezési munkálatok még csak most kezdődtek, de rövid időn belül nagy lendülettel haladnak majd előre, mert legkésőbb december 15-re az épületeknek készszen kell állniuk, hogy a tsz kertészei a korai zöltségfélék hajtását időben megkezdhesék.

Eredményes kísérletek kukoricával

Még a tavasszal hírt adott a »Délmagyarországi« arról, hogy több szegedi termelőszövetkezetben kisebb-nagyobb területeken különböző kukoricafajtákkal termelési kísérletek kezdődtek. Kísérleteként vetettek martonvásári 5-ös, óvári 5-ös, amerikai hibrid és szegedi sárga-lófogú kukorica fajtákat. A Felszabadulás Termelőszövetkezet kísérleti tábláiról már két 5 holdas parcella termését betakarították. A martonvásári 5-ös kukorica fajta katasztrális holdankint 26 mázsás termést adott, az óvári 5-ös viszont ugyanazon a talajon, ugyanolyan ápolás mellett csak 24 mázsával fizetett. Az amerikai hibrid-kukorica az összes kukorica fajták közül legjobban bírta a szárazságot. Ma is olyan ez a kukorica, mintha augusztusban nem is lett volna aszály, haragos zöldek a levelek, még most is fejlődnek a csüvek, rövid időn belül nem is várható e kukorica fajta termésének beérése. A tsz tagjai megállapították, hogy ez a kukoricafajta rendkívül nagy ellenálló képességgel bír nemcsak az aszályal szemben, de a sok esővel és a magas vízállással szemben is. Most még az dönti el, hogy a jövő évben termel-e majd nagyon ezt a kukoricafajtát, hogy mennyi lesz mázsánként a csutka súlya és mennyivel lesz na-

gyobb a termés hozam a szegedi sárga-lófogú kukoricánál.

Ez a kísérlet a Felszabadulás Tsz tagjai és a környékbeli egyéni gazdákat is megtanította arra, hogy ha ésszel él a termelő, aszályos, vagy vizes időben is lehet jó kukorica termése.

Vitaülést rendezett a Történelmi Társulat Délalföldi Csoportja

Közel kétszázötven főnyi közönség részvételével rendezte meg tegnap délelőtt vitatülést a Magyar Történelmi Társulat Délalföldi Csoportja és a Városi Tanács oktatási osztálya az Egyetemi és Főiskolai Diákklubban. A vitaülésen a »Magyar történettudomány és oktatás időszervi kérdéseiről« Karácsonyi Béla elvtárs, egyetemi docens tartott bevezető előadást.

Bevezető szavai után arról beszélt, hogy valamennyi szaktudományág közül a történettudomány művelőit marasztalja el legjobban ma a közvélemény. Nem kis mértékben az önhittség járult hozzá ahhoz — folytatta —, hogy

a kezdeti eredményeket nem tudtuk továbbfejleszteni,

hogy a marxizmus-leninizmus elméletének alkotó alkalmazása helyett gyakran a vulgarizálás, a sematizálás, a mocsarába fullasztott, dogmává merevítettük a klasszikusok gazdag és mélysegesen igaz gondolatkincseseit.

A továbbiakban Karácsonyi elvtárs arról beszélt, hogy a történelemmel foglalkozó maguk területén nemzetközi elszigeteltségünk felemlését, majd arról szölt, hogy a vidéki egyetemeken a történelmi tanszékek még ma is gyenge dotációban részesülnek a fővárosiakhoz mérten. Befejezőül kifejezésre juttatta, hogy

minden objektív és szubjektív előfeltétel a történelemmel rendelkezőkre áll ahhoz, hogy az alkotó marxista történetírás jogaiba visszaállítsák és visszazserezzék e tudományág csor-

Ma! számunkból:

Bulgaryin válaszolt Eisenhowernek

(2. oldal)

Kulturális és művészeti életünk előtt álló adatokról nyilatkozott a népművelési miniszter (2. oldal)

Tanácsstag választás lesz több szegedi választókerületben

Szeptember 16-ra, vasárnapra új választást tűztek ki Szeged Megyei Jogú Város több választókerületében. A választáson a Hazafias Népfőrt jelöltjei indulnak. A 134-es választókerület jelöltje Kormos Lajos színművész (szavazóhelyiség: Szabadság téri óvoda). Kerületi tanácsotagokat a következő választókerületekben választanak újra: az I. kerület 4-es sorszámu választókerületének jelöltje Havalecz Istvánné választókerület jelöltje Szabados Istvánné közalkalmazott, (szavazóhelyiség: Bécsi krt. 23.), a 37-es sorszámu választókerület

jelöltje Thurza Mihályné háztartásbeli, (szavazóhelyiség: Mérey utcai Általános Iskola), A III. kerület 10-es számú választókerületének jelöltje Szabados István alkalmazott, (szavazóhelyiség: Kálvária téri Úttörőházban), a 41-es választókerület jelöltje Tóth Imre tsz-tag, (szavazóhelyiség: Szabadság téri óvoda).

A választás mindegyik szavazóhelyiségén reggel 7 órakor kezdődik és este 8 órakor véget. Ezúton is kéri a választó polgárokat, hogy szavazataikat lehetőleg a kora délelőtti órákban adják le, a szavazás könnyebb lebonyolítása érdekében.

Szép lucernamagtermés

A baktói Felszabadulás Termelőszövetkezet tagjai a tavaszal mintegy 15 mázsányi elsőosztályú lucernamag termelését vállalták szerződésben. Lucerna vetéseiket jól ápolták a nyár idején, s lényegesen nagyobb termés lett, mint amilyenre eredetileg számoltak. A jó terméskülátásoknak megfelelően megnagyobbították a lucernamagfogyó területeket is. Ennek eredményeként a szerződésben vállalt 15 mázsányi kifogástalan minőségű lucernamag helyett most mintegy 80 mázsányi lucernamagot takarítanak be. A szövetkezet vezetősége, s a tagság úgy határozott, hogy a szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésén túl megmaradó lucernamag-készletet szabadpia-

con egyéni gazdák és más termelőszövetkezetek számára eladja. Lucernamagot bárki most is korlátlan mennyiségben kaphat a szövetkezetben. Ugyancsak szőpen van most eladó lucernamag az Alkotmány Termelőszövetkezetben is, mely nemrégben a tagságának közös elhatározásából egyesült a Felszabadulás Tsz-el.

A Felszabadulás Tsz példájától most mindenki láthatja: mennyire kifizetődő a lucernamag termelése. A tsz tagjai most a lucernamag terméstöbblet árából egy szép, új tehergépkocsit vásárolnak majd. Van a szövetkezetnek igen nagy mennyiségű vörösheregma is, melyből szintén több mázsát értékesítenek majd a nagy számú vevőközönség között.

bitatlan hitelét.

Karácsonyi Béla elvtárs bevezető előadása után Vass Károly pécsi főiskolai tanár a történettantás helyzetéről tartott vitaindító előadást. Hangsúlyozta, hogy a történettantásnak döntő szerepe van a politikai élet megítélésében. A világnézet megismerése mellett a tanulók számára élményt kell jeleníteniük a történettantási óráknak, amelyeknek egyaránt hatniuk kell az érzelmeinkre és az akaratra. A továbbiakban arról beszélt,

szívnonalas marxista történettudomány nélkül nincs történettantás.

Ezután a szervezési kérdésekről beszélt, majd a módszertani problémákról szőlvá elmondta, hogy nagyon szegényes a módszertani irodalmunk. Hangsúlyozta, hogy káros vélemény az, hogy a módszertan nem tudomány. Szőlt meg a tanítástervezet problémáiról is, végül azzal fejezte be vitaelőadását, hogy a történelemszerek meg kell mutatniuk a fejlődés egészséges útját, s ebben a munkában segítsenek minél több a történelem-szakos középiskolai tanárok is.

Ezután Mérey Gyula kandidátus tartotta meg vitaindító előadását. Bevezetőben beszélt a történelem aktív szerepéről, eddigi és a jövőbeni munkásságáról. Előadásában kifejtette, milyen károkat okozott a dogmatizmus és a szektarianizmus a történettudományban, s hogy sokszor bonyolult történelmi jelenségeket az alapos elemzés helyett leegyszerűsítették.

Elmondta, hogy történettani-

társunkban fekete-fehér alapra ábrázolták Hunyadi, Bethlent, s nemegyszer Kosuthot is. Ugyanakkor Széchenyi, Deák, Bathány és Szemere kivülrekedt a haladás táborából. Mérey elvtárs elmondta, hogy Sztálin két utolsó műve dogmatikus hatással volt a történelemszerekre, majd hangsúlyozta, hogy a pártosságot sokan szubjektivistá módon értelmezték. Ennek kapcsán Mérey elvtárs bírálta a maga tudományos munkásságát is. Végül a magyar munkásmozgalm kialakulását tárgyaló eddigi munkák hibáiról és tévedéseiről szőlt. Elmondta a történelem aktív javaslatát, többek között azt, hogy

újra művelni kell a történelmi esszé-t és más történelmi munkákat, valamint létre kell hozni a levéltári törvénytervezet és rendezni kell a vidéki egyetemek káderproblémáit is.

Mérey elvtárs előadása után a vitaülést szőnet követte, majd utána hozzászólások következtek. A vitában hozzászöltak: Berky Imre, Vicsay Lajos, Lévy Béla, Giday Kálmán, Huszka László, Fitz Zoltán, Márton Imre, Garai Lajos, Gyáni Imre, Szakmány Gyula, Zsilák Mihály, Maday Pál és Suki Béla. A Magyar Történelmi Társulat Délalföldi Csoportja eredményes vitaülést rendezett, amelyet a jövőben folytatásnak kell követni — mondta Eperjessy Kálmán főiskolai tanár, a vitaülés elnöke.

Karácsonyi Béla docens vitaindító előadását a nagy érdeklődésre való tekintettel egyik közeli számunkban részletesen közöljük.